

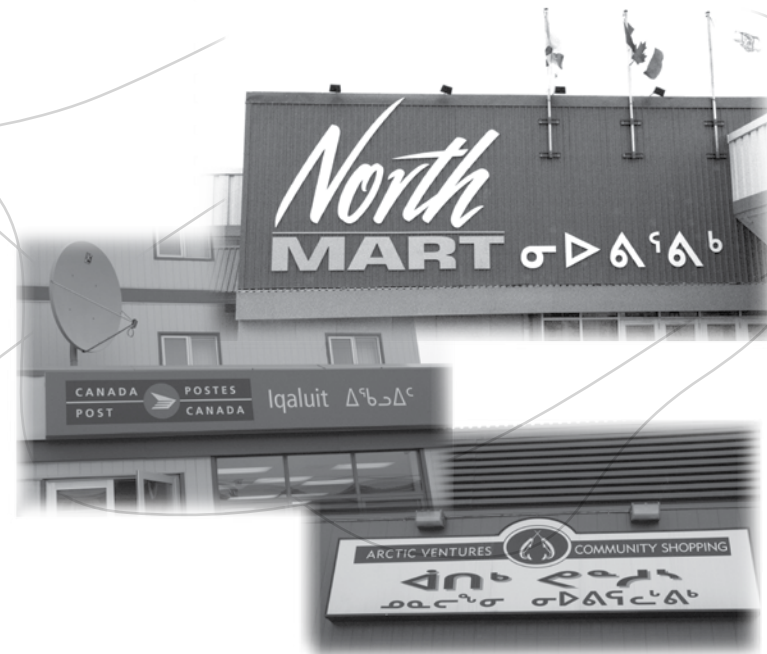
Uqautikaqih Nunavut Kavamatkunin uktutihaanun?

Nunavut Kavamatkut kaiyutikaktut nanminikak-tunun kaiyumarumik adlanun havakviinunlu kiukuikuramikit uktuqhiknahuaktunun iliurai-yutihainik maliraghanik Inuinainun Uqauhiinik Munariyutihainik Maliraghamun inikpialuangi-tunik titiraqhiktinatik. Kiuyutihilunin uqautika-rufilunin tuyuqhiktuhat ublunguktinatik **Septaipa 30, 2005** umunga:

Director of Official Languages
Department of Culture, Language,
Elders and Youth
Box 1000, Station 800
Iqaluit, Nunavut
X0A 1H0

qagitauyanun: cley@gov.nu.ca
kayumiktukkut: (867) 975-5504

Nunavut Kavamatkut adlanik hivumi meetikatiri-fakniaktait inuit tamainunlu atukatayuktununlu ukiumi meetikatigifakniaktait 2006 -mi, ukuat *Inuinait Uqauhiikut Munagiyutihainik Maligaini* iniqhimaitumik titiraqhikaqkata.

**NUUTAMUN UQAUHIKATAUYUHAUQMATA NANMINIKAQTUNILU
INUINAINUN HAVAKVIINUNLU KAVAMAUNGITUNUN HAVAKVIINUNLU**
N U N A V U N M I L U

Nunavut Kavamat (GN) hadja ihuahailiktut havakvingmingni *Inuinait Uqauhiikut Munariyutihainik Maliraini atukuiyutihainik ilituriyutihainik titirakniaqtait Inuktitutlu Inuinnaqtunlu aturaghainik Nunavunmi*. GN-kut uqtulialiktut uminga nuutamik maliraghamik iliurayutiqliqhutik maliqtuhanik uqauhiikut ilihauyutihainik Nunavunmi ilihavvikni, uqauhiinik aturaghainik kavamatkuni havakviinilu, adlani havakvikni nanminikaqtunilu, Inuinaini Havakviinilu avatkuyutaitunik manihakut havakviinilu. Una makpiraqhak naunaiyaqtait Nunavut Kavamatkunun ihumariliktait mihiriyutiriniaruknahiyait nanminikaqtunulu, Inuinaini havakviinilu avatkuyutaitunik maniktaqyikaqtunik havakviinulu.

Kittut havakviit munariyutikaqniaqtat ukununa maliraghanun?

- Tamaita nanminikaqtut havakviit Nunavunmi
- Inuinaini havakviitlu igluqpaquangit inuit tamainun kavamatkunulu
- Avatkuyutaitunik maniqaqaqtunun havakviinun
- Tuniyutikaqpaqtut akiitunik
- Avatqyutitunik manikut avihiyutitunik tuniyutikaqtunun

Inuinnaqtun havaqhainik aturaghakaqniaqtat tamaini Nunavunmi?

Kingiyayut. Ukuat uktutihainik uktuqtauniaqtat tapkununa Inuinnaqtun nunaliinaini ukunani, Kugluktumi, Ikaluktutiami, Kingaukmilu Umingmaktukmilu. Inuktitut uqauhiikaqtuhait adlani nunaliini Nunavunmi. Titirautitunik tuhaajutikaqtuhait Inuinnaqtun titirahiktuhait titirautikaqlutik ukununa *qaliujaqaqpaait* (atiiaqatunik Roman orthography) tapkuatauk Inuktitut titirahimayuhait ukununa *qaniujaqaqpaait* (kivatanun titirahikaklutik uva atingit syllabics) ukununalunin *qaliujaqaqpaaitikulunin*.

Kittut aturaghat titirahiqniaqtat maliraghami?

GN -kut uktulialiktut tapkununa nanminikaqtunun, Inuit havakviingnulu avatkuyutaitunik maniqaqaqtunun havakviinulu havakuiyutikaqniaqtat tapkununa havaqhanun uqauhiikaqtuhanik Inuktitutlunin Inuinnaqtunlunin:

Naunaitkutitunik Inuit Tamainun Tautuqtaqhainik

- Nuutanik naunaitkutitunik tautuqtipkaiyutihainik havakviikni illuanilu hillatanilu tautuknaqhimayuhait igluqpaini titirahimayuhaitlu Inuktitutlunin Inuinnaqtunlunin adlaniklunin uqauhiikaqlutiklunin.
- Adlanik **hadja titirahimayut naunaitkutitunik** illuanituniklunin hillatanituniklunin naunaitkutitunik titirahimangitunik Inuktitutlunin Inuinnaqtunlunin adlangutikaqtuhaitlunin himighiklutiklunin atukuiyutikaqtuni maliramilunin. Havakviit tapkununa malruukmun savanun ukiuni iniktutihainik nuutaqutikaqniaqtat.
- Tamaita naunaitkutitunik tautuqnaqtuhait, Inuktitutlunin Inuinnaqtunlunin adjikiklutik aghuknatkiyauniaqtat adlanin uqauhiihanin.
- Tautuknaqtuhait atiiniklu naunaitkutitunik havakvianiklunin, kittulikat atani titirahiktuhanik:

- atitit havakviit titirahimayuhait Inuktitutlunin Inuinnaqtunlunin;
- naunaiyaqhimayut Inuktitutlunin Inuinnaqtunlunin havamingnin manihavqihainiklunin hanajutihainin havakniaqatamingniklunin havakviikni havakhainik; **umingalunin**
- Huuk havakumayainiklu havakvikni titirahimayuhait Inuktitutlunin Inuinnaqtunlunin.

- Uktulialiktut tapkununa tautuknaqtuhanik naunaitkutanik titirahait titirahiqhimakpata Inuktitutlunin Inuinnaqtunlunin numiktutihaitunik innariakaqtut kihimi adjikutanik uktulilangit titirahimayuhayut hanninuangiini.

Aniakvikni Munaghiiuinilu Inuliqutikkutlu

- Nanminikaqviitlunin havakviit havaktut manikut avatkuyutaitunik aniaqnikut munaqtiitlunin inulikutituk havakviitlunin havaqhainik havaqhiktuhat titirahimayutut maliraghaini havaqhiktuhat Inuktitutlunin Inuinnaqtunlunin.
- Atukniaqarit ukaqtihainik havakvikni humi havakviit numiktiriyiihamik havaaniktikpaitaitpata Inuktitutlunin Inuinnaqtunlunin.
- Havautikaqviit naunaiyakuuyutikaqtunik naunaitkutitunik havautihaniklu, tapkuningalu, ihuqaqtuhauqmata aturaghainiklu havautititihainiklu, hailiqiyuhait Inuktitutlunin Inuinnaqtunlunin.

Hinaqtaqviinulu Nirivingnik Iraaviinilunin

Laisikaqtut hinaqtaqviit Nunavunmi uktuqhimalkitumi maliraghaini titirahimayut havaktinun kivraktunun atuqatayuqtunun akiliqatayuktunun uqauhiikaqtuhait Inuktitutlunin Inuinnaqtunlunin, havakviingmitilutiklunin hivayautikutlunin, nanminikaqviini havaqhiimaqtilutik ikaqniini. Nirivingni titirahimayuhait niqinik titiqainik nirinariaqatitunik hailiqiyuhait Inuktitutlunin Inuinnaqtunlunin, adlaniklunin uqauhiikaqatulu.

Igluqpanni Havaqhakkut

Nanminikaqtunun alruyalikiyiuun, ughuqyuklutunin igluqpannun hivayautitihainik havaqhainulu igluqpannun Nunavunmi kivraqtahait atuqatayuktunulu akiliqatayuktunun nanmininun kivraqtahait titirahimayuhait, hivayautikutlunin inmi havakvikmitpatalunin Inuktitutlunin Inuinnaqtunlunin.

Atuqatayuqtunun Akiliqatayuktunun Havakhanun

Uktutainun maliraghaini titirahimayuni hamani *Inuinait Uqauhiikut Munariyutihainik Maligaini* Avatqyutikaqata qulinik havaktihainik kivraktunun inuit tamainun hailikpkaqtuhait kivraqtainun ukouhiikaqlutiklu naunaitkutituniktituk titirahimayunik hailikpkaqtuhait Inuktitutlunin Inuinnaqtunlunin nanminikaqviini havaqhiimaqtilutik ikaqniini.

Kanuktut Nunavut Kavamatkut ikayuqniaqtat nanminikaqtunulu adlanun havakviinulu maliquinahuarumikit maliraghamik?

- GN -kut uktuliktut iliurayutihainik **Inuinaitkut Uqauhiinik Ataaninun** atanitunik maliktahainik:
- Ihuahiyuhaitlu, nuutamik titirahimayutitunik r, q -kutlu titirahimayuhaitlu atukuiyutikaqlutiklu nuutanik Inuktitutlu Inuinnaqtunlu ilihautihainik meetititihainik piimayutikaqtunun kavamatkunun, nanminikaqtunulu adlanun havakviinulu
  - Ihivriutahaitlu angiktahaitlu naunaitkutitunik tautuqnaqhipkaqtainik nanminikaqtunulu adlanun havakviinulu nakuqiaqtumik havaqhiqtuhaungmata ihivriutahait.

GN -kut munariyahaitulu tamaita kantulaqhainik nanminikaqtunulu adlanun havakviitlu havaqhainik **aniakviknilu inuliqutituk havakviinilu** kavamatkunun havaktiuyunulu tapkununalu munariyutikaqtuhaitlu manilurutihainik havakhainun uqauhiikut havakhainun.